

Nämndinitiativ från S: Delfinansiera feriejobb i näringslivet

Förslag till bildningsnämndens beslut

1. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens förslag till pilotprojekt, innebärande att samarbetsavtal ska tecknas med aktörer från det privata näringslivet, i syfte att delfinansiera feriearbeten i näringslivet, bifalls.

Ärende

Socialdemokraterna lämnade in ett nämndinitiativ angående delfinansiering av feriejobb i näringslivet, till bildningsnämndens sammanträde den 18 februari 2021, för behandling. Socialdemokraterna yrkade i nämndinitiativet på att:

1. Bildningsnämnden ger Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att erbjuda det privata näringslivet att tillhandahålla feriejobb, där kommunen finansierar 50 procent av lönekostnaden.
2. Bildningsnämnden äskar medel från kommunstyrelsen för att kunna tillhandahålla 1000 feriejobb under sommaren 2021.

På bildningsnämndens sammanträde 18 mars 2021 beslutades att ge Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen i uppdrag att göra en fördjupad utredning kring möjligheterna till ett pilotprojekt enligt den modell som testats i Lunds kommun och återkomma till bildningsnämnden i april.

För att kommunen ska kunna erbjuda privata näringslivet delfinansierade feriearbeten i enlighet med nämndinitiativet och samtidigt leva upp till lagstadgade krav på kommunen, behöver vissa förutsättningar vara uppfyllda. Den modell som juridik- och förhandlingsenheten bedömer rymms inom den lagreglering som finns på området innebär i korthet att kommunen tecknar samarbetsavtal med de näringsidkare som uppfyller de krav som kommunen uppställer och som i övrigt kommer överens med kommunen om ramarna för ett samarbete avseende delfinansierad feriearbetsplats. Samarbetsavtalet ska också reglera att näringsidkaren står som arbetsgivare och tar det fulla arbetsmiljöansvaret och handledaransvaret för ferieungdomen samt att kommunen i efterhand ersätter näringsidkaren med hälften av den lönekostnad

som näringsidkaren betalat ut till ferieungdomen. De tjänster som tillkommer genom att samarbetsavtal tecknas med näringslivet, ska i första hand komma de ungdomar till del som ingår i den prioriterade gruppen.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Nämndinitiativ från (S) - Delfinansiera feriejobb i näringslivet (april -21)

Bakgrund

Med anledning av inlämnat nämndinitiativ och det uppdrag som givits Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, har juridikenheten ombetts att, i samråd med förhandlingsenheten, genomföra en juridisk inklusive arbetsrättslig utredning av rådande legala förutsättningar samt av möjligheterna att införa ett pilotprojekt i kommunen likt den modell som tagits fram i Lunds kommun.

I Lunds kommun har ett upplägg som benämns subventionerat feriearbete föreslagits inför sommaren 2021. Upplägget innebär att kommunen ska finansiera halva lönekostnaden för feriearbetare åt de privata företag som erbjuder sig att ta emot feriearbetande ungdomar. Modellen innebär vidare att företagen själva finansierar resterande del av lönekostnaden samt har det fulla arbetsrättsliga ansvaret för ungdomen ifråga.

Enligt kommunens tillämpningsanvisningar för feriearbete är målgruppen elever i årskurs 1 och 2 i gymnasieskolan.

Legala förutsättningar

I kommunallagen (KL) beskrivs den kommunala kompetensen och gränsen för densamma. Den kommunala kompetensen anger vad en kommun får respektive inte får göra/utföra. Av 2 kap 8 § KL följer ett principiellt förbud mot understöd till enskild näringsidkare, utom i de fall då det finns särskilt stöd i annan lagstiftning.

Sammanfattningsvis kan av ovan angiven lagstiftning konstateras att det i de flesta fall saknas utrymme för en kommun att ersätta en privat näringsidkare med hel eller del av lönekostnaden för en ferieungdom. Grundprincipen är att kommunen inte kan betala lönekostnader som rätteligen skulle ha burits av den enskilde näringsidkaren. Värdet på stöd den enskilde näringsidkaren får blir då den kostnad för lön som kommunen istället står för. Huruvida den enskilde näringsidkaren annars hade avstått från att ta emot en feriearbetande ungdom påverkar inte den bedömningen.

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har i tidigare utgivet Arbetsgivarnytt, daterat den 2016-04-01 (nr 7/16), kommenterat förekomsten av att en kommun, med eller utan ersättning, tillfälligt placerar ferieanställda ungdomar på ett företag eller en organisation utanför kommunkoncernen för att där utföra arbetsuppgifter. SKR gör bedömningen att det *“trots goda intentioner är tveksamt om kommun- och landstingsanställning av skolungdomar med placering i företag, föreningar eller organisationer faller inom den kommunala kompetensen.*

SKR konstaterar vidare att *“det arbetsmiljöansvar som följer av att kommuner är arbetsgivare för de anställda ungdomarna talar emot att dessa placeras i verksamheter där arbetsgivaren inte har uppsikt eller råder över arbetsmiljön”*. Uttalandet innebär, ur ett arbetsrättsligt perspektiv, att ferieungdomen behöver vara anställd på den arbetsplats där ungdomen utför

sitt feriearbete för att arbetsgivaren ska säkerställa att ett tillräckligt arbetsmiljöansvar tas för ungdomen ifråga.

Juridik- och förhandlingsenheten delar i huvudsak de bedömningar som SKR gör ovan avseende placering av ferieungdomar i privata företag. I förslaget nedan beskrivs dock hur ett samarbetsavtal med det privata näringslivet skulle kunna leda till att kommunen och det privata näringslivet gemensamt bidrar till att möjliggöra ett utökat antal feriearbetsplatser i kommunen, utan att detta behöver strida mot den lagstiftning som angivits ovan.

Förslag, samarbetsavtal

Juridik- och förhandlingsenheten har i tidigare ärenden, bl.a. i fråga om praktikplatser riktade till människor som står långt ifrån arbetslivet, bedömt att det, under förutsättning att vissa på förhand angivna kriterier är uppfyllda, kan anses rymmas inom den kommunala kompetensen att erbjuda arbete på annan arbetsplats än inom kommunens egen verksamhet. Utifrån ett motsvarande resonemang skulle också samarbetet med privata näringslivet avseende feriearbetsplatser kunna rymmas inom den allmänna kommunala kompetensen och också i övrigt uppfylla de krav som ställs på kommunen.

Kommunen har ett ansvar för att framför allt barn och unga får en möjlighet till en trygg och säker uppväxt med goda förutsättningar för att genomföra skolgång och delta i arbetslivet eller vidare studier. Detta för att stärka ungdomarnas möjligheter till framtida självförsörjning. Detta kan ske på många olika sätt, exempelvis, som i det här fallet, genom ett aktivt arbete med att ge ungdomar med särskilt stora behov av att ges en meningsfull vardag. Det kan också vara ett incitament till att genomföra lovskola och därigenom tillse att ungdomar får erfarenhet som innebär att personen ifråga kommer närmare arbetslivet och/eller motiveras till gymnasieexamen eller vidare studier. Samarbetet är i första hand tänkt att skapa feriearbeten till ungdomar som behöver ett incitament att nå gymnasieexamen eller till sådana elever som exempelvis skolans personal har identifierat har ett särskilt stort behov av att ges en meningsfull vardag. Målsättningen är att feriearbete kan erbjudas fler ungdomar med behov enligt ovan vilket förväntas bidra till ett tryggare samhälle där ungdomar har såväl en försörjning som en sysselsättning, får anses vara ett samhällsnyttigt arbete som bedöms rymmas inom den kommunala kompetensen.

Särskilda krav på näringsidkare

Nedan följer exempel på sådana krav som bör ställas på de näringsidkare som kommunen kan inleda förhandlingar med för att nå fram till ett samarbetsavtal avseende placering av ungdom/ar på en delfinansierad feriearbetsplats.

- De näringsidkare som kommunen avser att föra diskussioner med kring erbjudande om delfinansierat feriearbete ska kunna erbjuda en eller flera feriearbetsplatser i en verksamhet som finns i Linköpings

kommun.

- Näringsidkaren ska ha kollektivavtal och vara väl medveten om vilka arbetsuppgifter som en ferieungdom kan och får utföra inom ramen för feriearbetet.
- Näringsidkaren ska vara godkänd för F-skatt och vara registrerad för moms och arbetsgivaravgifter.
- Näringsidkaren ska betala sina skatter och avgifter och ska inte ha några skulder hos Kronofogden.

Det bör också framgå av samarbetsavtalet att kontroller av ovan angivna ekonomiska krav ska ske via Skatteverket och andra berörda myndigheter, att sökande uppfyller i Sverige eller i hemvistlandet lagenligt ställda krav avseende sina registreringskyldigheter såsom att leverantören är registrerad i ett aktiebolags-, handels- eller föreningsregister eller motsvarande register och att leverantören är registrerad för F/FA-skattsedel och moms etcetera. Om det vid kontrollen framkommer brister i fullgörandet av någon registreringskyldighet ska det leda till att ansökan avslås.

Av samarbetsavtalet bör även framgå krav i enlighet med följande.

- Näringsidkaren ska vara den som anställer ferieungdomen och därmed ta det fulla arbetsmiljöansvaret för ferieungdomen. Näringsidkaren ska därmed också ha kännedom om det regelverk utifrån arbetsmiljöperspektiv som gäller i händelse av att feriearbeten är minderårig. Lön till ungdomen ska i sin helhet betalas ut från näringsidkaren. Kommunen kan inte anges vara arbetsgivare, eftersom kommunen inte har något arbetsmiljöansvar för en verksamhet som inte är kommunal. Därmed kan inte lönen erläggas från kommunen till ungdomen.
- Näringsidkaren ska ansvara för att den/de ferieungdom/ar som placeras i verksamheten ges adekvat handledning och i övrigt tillförsäkras en trygg och säker feriearbetsplats.
- Kommunen ersätter kostnad motsvarande halva den avtalsenliga lönekostnad som näringsidkaren har för ferieungdomen. Lönen till ungdomen ska vara fast och uppgå till det belopp som kommunen har beslutat. Näringsidkaren ersätts i efterskott, efter redovisning av total lönekostnad.
- Näringsidkaren ska ha en ansvarsförsäkring för sin verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Pilotprojektet beräknas kunna finansieras inom ram då mängden feriearbeten beräknas minska på grund av pandemin.

Samråd

Såväl juridikenheten som förhandlingsenheten tillstyrker förslaget att ta fram och teckna samarbetsavtal med privata näringsidkare, i enlighet med ovan angivna förutsättningar.

Uppföljning och utvärdering

Efter ferieperiodens slut följs pilotprojektet upp i samband med den ordinarie uppföljningen av nämnden feriearbeten.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Utbildnings- och
arbetsmarknadsförvaltningen

Anders Jolby

Beslutet skickas till:

-